

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 103 ОТ 31 МАЙ 1993 Г. ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ СРЕД БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Обн. ДВ. бр.48 от 4 Юни 1993г., попр. ДВ. бр.52 от 18 Юни 1993г., изм. ДВ. бр.54 от 13 Юни 1995г., изм. ДВ. бр.20 от 8 Март 1996г., изм. ДВ. бр.38 от 23 Април 1999г., изм. ДВ. бр.73 от 17 Август 1999г., изм. ДВ. бр.101 от 29 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Октомври 2004г., изм. ДВ. бр.79 от 6 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.62 от 12 Юли 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 8 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от 2 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.9 от 31 Януари 2020г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) С това постановление се определят условията и редът за осъществяване на образователна дейност на Република България спрямо чуждестранни граждани и лица без гражданство, които са от българска народност и пребивават постоянно или обичайно на територията на друга държава.

(2) Българската народност по смисъла на това постановление се определя въз основа на поне един от следните документи:

1. акт за раждане, кръщелно свидетелство или друг акт за гражданско състояние;
2. паспорт или друг официален документ за самоличност;
3. документ, издаден от организация на българска общност в чужбина.

(3) По изключение права по това постановление могат да ползват и лица от българска народност, които не притежават документ по ал. 2.

Чл. 2. Дейността по ал. 1 на чл. 1 включва:

1. обучение в Република България;
2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) учебно-методическа помощ за учебните заведения с преподаване на български език и за кандидат-студентски курсове в чужбина;
3. подпомагане на настоятелства, читалища, печатни издания, радио- и телевизионни предавания и на други организации на българските общности в чужбина;
4. (нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) организиране и провеждане на информационни дни на българското висше образование в чужбина.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Министерството на образованието и науката организира и координира дейността по ал. 1 на чл. 1 във взаимодействие с Държавната агенция за българите в чужбина, Министерството на външните работи и държавните висши училища.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Министърът на образованието и науката ежегодно предлага на Министерския съвет за утвърждаване до 2000 места извън броя на приеманите за обучение студенти по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква "а" от Закона за висшето образование, в рамките на утвърдения капацитет на висшето училище, за пълен курс на обучение на студенти в редовна форма в български държавни висши училища, предназначени за лицата по чл. 1, ал. 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) В срок до 10 февруари на съответната година заинтересованите лица могат да представят в Министерството на образованието и науката предложения за определяне на места за обучение по реда на ал. 1.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Броят на приеманите за обучение студенти по ал. 1 се разпределя по висши училища, области на висше образование, професионални направления, образователно-квалификационни степени и специалности.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Министерството на образованието и науката осигурява ежегодно до 30 места в рамките на местата по ал. 1 за пълен курс на обучение на студенти в редовна форма в български държавни висши училища, предназначени за чуждестранни граждани от българска народност, които са:

1. класирани на първо място на национални олимпиади по български език и литература в съответните страни, завършващи средно образование в годината, в която се провежда олимпиадата;

2. завършващи средно образование в годината на кандидатстване и са първенци на випуски на:

а) (доп. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Болградската гимназия "Г. С. Раковски" - гр. Болград, 31-во Общобразователно училище - гр. Одеса, Одеска област, и Приморския украинско-български многопрофилен лицей - гр. Приморск, Запорожка област, Украйна;

б) Българския теоретичен лицей "Васил Левски" - гр. Кишинев, и Музикалния колеж "Щефан Няга" в с. Твърдица, Република Молдова;

в) Гимназията "Св. св. Кирил и Методий" - гр. Димитровград, и Гимназията в гр. Босилеград, Република Сърбия;

г) Българския теоретичен лицей - гр. Букурещ, и Теоретичния лицей - с. Дудещи Веки, окръг Тимиш, Румъния;

д) Училището за национално възраждане - гр. Павлодар, Република Казахстан;

3. първите трима абсолвенти, завършили с най-висок успех Тараклийския държавен университет "Григорий Цамблак" - гр. Тараклия, Република Молдова, на образователно-квалификационна степен "бакалавър", за обучение в образователно-квалификационната степен "магистър".

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Предложенията и документите за кандидатите за обучение на лицата по ал. 4 се представят в Министерството на образованието и науката от ръководителите на съответните училища до 30 юни.

(6) (Отм., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Обучението на лицата по ал. 4 се извършва по избрани от кандидатите и предложени от ръководителите на училища специалности и висши училища с изключение на специалностите от професионалните направления "Медицина", "Стоматология", "Фармация", "Спорт" и от областта на висше образование "Изкуства".

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Министърът на образованието и науката ежегодно предлага на Министерския съвет за утвърждаване до 40 места извън броя на приеманите за обучение докторанти по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква "а" от Закона за висшето образование за пълен курс на обучение на докторанти в редовна форма в български държавни висши училища, предназначени за лицата по чл. 1, ал. 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) В срок до 10 февруари на съответната година заинтересованите лица могат да представят в Министерството на образованието и науката предложения за определяне на места за обучение по реда на ал. 1.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Броят на приеманите за обучение докторанти по ал. 1 се разпределя по висши училища, професионални направления и докторски програми.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Министерството на образованието и науката осигурява ежегодно до 240 месеца следдипломна специализация в български държавни висши училища и научни организации, предназначени за повишаване на квалификацията на лицата по чл. 1, ал. 1.

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Приемането на студенти, докторанти и специализанти на местата по чл. 4, ал. 1 и 4 и чл. 5, ал. 1 и 4 се организира и координира от постоянна междуведомствена комисия, създадена с решение на

Министерския съвет.

(2) Приемът се осъществява въз основа на:

1. приложимите нормативни актове;
2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) правила за приемане на студенти, докторанти и специализанти, утвърдени от министъра на образованието и науката.

(3) Министърът на образованието и науката определя при необходимост различен ред за прием на отделни български общности и лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Дейностите по ал. 1 се организират и осъществяват във взаимодействие с българските неделни училища в чужбина и задграничните представителства на Република България.

(5) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Студентите, приети по реда на чл. 4, ал. 1 и 4, през първата година на обучението си преминават и обучение (езикова подготовка) по български език, организирано и провеждано от висшите училища в департаменти, отговарящи на изискванията на Закона за висшето образование.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Средствата за издръжка на обучението на студентите, докторантите и специализантите, приети по реда на това постановление, се осигуряват за сметка на държавния бюджет.

(7) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Студентите, приети по реда на това постановление, не заплащат такса за обучението си, ако са граждани, пребиваващи постоянно или обичайно на територията на следните държави: Република Албания, Република Косово, Република Молдова, Република Северна Македония, Украйна и Република Сърбия.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г.) Министерството на образованието и науката ежегодно осигурява за лица от българска народност:

1. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) до 10 едномесечни или до 20 двуседмични курсове за квалификация на педагогически кадри с до 30 участници;
2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) до 8 едномесечни или до 16 двуседмични педагогически и лингвистични практики с до 30 участници - за студенти по педагогически и лингвистични специалности от чуждестранни висши училища с преподаване на български език;
3. (нова - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) до 10 едномесечни или до 20 двуседмични лингвистични практики с до 30 участници - за ученици от чуждестранни средни и неделни училища с преподаване на български език.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) Министерството на образованието и науката осигурява за обучението зад граница на лица от българска народност познавателни книжки, учебници, учебни помагала и учебни комплекти в съответствие с получените заявки и съобразно средствата, предвидени в бюджета на Министерството на образованието и науката за реализиране на дейността за съответната година.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 89 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Министерството на образованието и науката изпраща в чуждестранните средни и висши училища преподаватели по българска история, българска музика, български народни инструменти, български народни танци и начални учители, както и преподаватели по български език и литература в чуждестранните средни училища. Общият брой на преподавателските места за една учебна година не може да надвишава 50.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Подборът на преподавателите се осъществява от комисия, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

(3) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Правилата за работа на комисията по ал. 2 се определят със заповед на министъра на образованието и науката.

(4) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) В подбора по ал. 2 могат да участват кандидати, отговарящи на утвърдени от министъра на образованието и науката със заповед изисквания. Информацията за провеждане на подбора, включително резултатите от извършения подбор на кандидатите, се обявява на [електронната страница](#) на Министерството на образованието и науката.

(5) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) За нуждите на осъществяването на образователната дейност сред българите в чужбина директорът на Национално средно училище "София" сключва срочни трудови договори с български граждани, избрани по реда на ал. 2, които не са в правоотношение с работодател - училище или висше училище.

(6) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Основната месечна работна заплата на едно лице, назначено по реда на ал. 5, за пълно работно време е минималната месечна работна заплата за длъжността "учител".

(7) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Избраните по реда на ал. 2 преподаватели се командироваат за съответната учебна година със заповед на директора на съответното училище, висше училище или Национално средно училище "София".

(8) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) На командированите по реда на ал. 7 преподаватели се осигуряват командировъчни разходи от бюджета на Министерството на образованието и науката по бюджетите на съответните училища, висши училища или Национално средно училище "София".

(9) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Средствата за работна заплата и осигурителни вноски за сметка на работодателя за преподавателите, командировани по реда на ал. 6, се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката по бюджетите на съответните училища, висши училища и Национално средно училище "София", при условие че чуждестранното средно или висше училище не изплаща трудово възнаграждение на преподавателя и/или липсват двустранни договорености за обществено осигуряване.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Министерството на образованието и науката осигурява ежегодно за чуждестранни ученици и студенти от българска народност, обучаващи се в Република Молдова, Украйна, Република Сърбия, Република Северна Македония, Румъния, Република Албания и в Република Казахстан, по 50 места за двуседмичен отпих в базите за отпих на Министерството на образованието и науката по ред, определен от министъра на образованието и науката. Средствата за отпиха се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Предимство за ползване на местата по ал. 1 имат първенците на национални олимпиади по български език и литература и първенците на конкурси за лично творчество, български език, литература, история, музикално, танцово и изобразително изкуство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г.) Чуждестранни ученици и студенти от българска народност с изключение на тези по ал. 1 ползват базите за отпих и туризъм към Министерството на образованието и науката и при условията за българските учащи се.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г.) Средствата за изпълнение на постановлението се осигуряват ежегодно от държавния бюджет по предложение на Министерството на образованието и науката.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Лицата по чл. 4, ал. 1 и 4, чл. 5, ал. 1 и 4 и по чл. 6 имат право на стипендия, както и да ползват студентски и ученически общежития и столове, субсидирани от държавата.

(3) (Нова - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2002 г., в сила от 01.01.2002 г., предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 89 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Средствата за стипендии и разходите за обучение на студентите по чл. 4, ал. 1 и 4 и на докторантите по чл. 5, ал. 1 се осигуряват от бюджетите на съответните висши училища.

(4) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Средствата за издръжка на обучението по български език на студентите по чл. 4, ал. 1 и 4 се осигуряват от бюджетите на съответните висши училища.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2002 г., в сила от 01.01.2002 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 89 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Средствата за стипендии за специализантите по чл. 5, ал. 4 се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката.

(6) (Нова - ДВ, бр. 38 от 1999 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 101 от 2002 г., в сила от 01.01.2002 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 89 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 9 от 2020 г.) Средствата за стипендии и разходите за обучението на лицата по чл. 6 се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Отменя ал. 4. на чл. 3 от Постановление № 145 на Министерския съвет от 1991 г. за обучение на чуждестранни граждани във висшите и полувисшите учебни заведения на Република България срещу заплащане (ДВ, бр. 64 от 1991 г.).

§ 2. (Попр. - ДВ, бр. 52 от 1993 г.) Изменя Постановление № 120 на Министерския съвет от 1990 г. за условията и правата за получаване на стипендии от студентите от висшите учебни заведения, полувисшите институти и аспирантите (обн., ДВ, бр. 98 от 1990 г., изм. и доп., бр. 59, 81 и 92 от 1991 г., бр. 26 от 1992 г.; попр., бр. 34 от 1992 г.; изм., бр. 95 от 1992 г.) като в т. 3 на чл. 1 след думите "чужди граждани" и в чл. 21 след думите "чуждестранни граждани" се добавя "и лица без гражданство".

§ 3. В чл. 1 от Постановление № 56 на Министерския съвет от 1991 г. за издаване и разпространение на учебници (ДВ, бр. 31 от 1991 г.) накрая се добавя "в Република България и в чужбина, както и за изучаването на български език и литература и българска история от лица от българска народност в учебни заведения и курсове по български език в чужбина".

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г.) Изпълнението на това постановление се възлага на министъра на образованието и науката.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 231 ОТ 25 СЕПТЕМВРИ 2009 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

(ОБН. - ДВ, БР. 79 ОТ 2009 Г.)

§ 11. Навсякъде в Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (обн., ДВ, бр. 48 от 1993 г.; попр., бр. 52 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 54 от 1995 г., бр. 20 от 1996 г., бр. 38 и 73 от 1999 г., бр. 101 от 2002 г. и бр. 89 от 2004 г.) думите "министърът на образованието и науката", "министъра

на образованието и науката" и "Министерството на образованието и науката" се заменят съответно с "министърът на образованието, младежта и науката", "министъра на образованието, младежта и науката" и "Министерството на образованието, младежта и науката".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 142 ОТ 8 ЮЛИ 2013 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА УСТРОЙСТВЕН
ПРАВИЛНИК НА МИНИСТЕРСТВОТО НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА

(ОБН. - ДВ, БР. 62 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 03.07.2013 Г.)

§ 14. В Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (обн., ДВ, бр. 48 от 1993 г.; попр., бр. 52 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 54 от 1995 г., бр. 20 от 1996 г., бр. 38 и 73 от 1999 г., бр. 101 от 2002 г., бр. 89 от 2004 г. и бр. 79 от 2009 г.) навсякъде думите "образованието, младежта и науката" се заменят с "образованието и науката".

.....
§ 91. Постановлението влиза в сила от 3 юли 2013 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 27 ОТ 23 ФЕВРУАРИ 2018 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 02.03.2018 Г.)

§ 5. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. Параграф 4, т. 2, буква "а", т. 4 и 7, които влизат в сила от началото на втория семестър на учебната 2017/2018 година.
2. Параграф 4, т. 5, 6 и 10, които влизат в сила от 1 януари 2018 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 10 ОТ 27 ЯНУАРИ 2020 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2020 Г.)

§ 5. Разпоредбите на § 1, т. 5, букви "д", "е" и § 2 се прилагат от учебната 2020/2021 година за студентите, приети за обучение в първи курс.

§ 6. Студентите, приети за обучение преди учебната 2020/2021 г., продължават обучението си при условията и по реда, по който са приети.